

يېڭى باشلىنىش يېڭى مۇساپە

قاغىلىق ياڭقىدىن مانا مۇشۇنداق تولۇق پايدىلانغىلى بولىدۇ

ھاللىق تور مۇسابىزىغا ئاتالغانلىى تەرتىپتىن ئۆتۈۋېتىۋېتىلگەن بۇرۇنقىدا ھال قىلغۇچ جالغىپ، ھال قىلغۇچ غالىپ قىلدى

كەنتى ئاھالىلىرىگە ئوخشاش ياڭاق يىغىش پەسلىنىڭ قىسقارغانلىقىنى، سېتىشنىڭ تېخىمۇ قوپلاشقانلىقىنى، ئىلگىرى تاشلىۋەتكەن نەرسىلەرنىڭ كۆھەرگە ئايلانغانلىقىنى ھېس قىلدى.

قاغىلىق ناھىيەسىنىڭ چارباغ بازىرى بەخت دەرياسى كەنتىگە جايلاشقان شىنجاڭ مېۋىچىلىك گۇرۇھى قاغىلىق ياڭاق سودا مەركىزىدە، يۈك ئاپتوموبىلى، تىراكتور، ئۇچ چاقلىق توكسىكىلتاردا توشۇپ كېلىنەگەن ياڭاقلار سېتىش رايونىدىكى يۈك ھەيدامىغا تاغدەك دۆۋىلىنىپ كەتكەنىدى. مۇلازىمەت زالىدىكى چوڭ سانلىق مەلۇماتلارنى كۆرگىلى بولىدىغان سۇپىدا كۆرسىتىلىشىچە، 7300 توننا ياڭاق سېتىۋېلىنغان، 6800 ئائىللىك دېھقان سودا قىلغىلى كەلگەن، سودا مەركىزى ئۆز ئالدىغا 5500 توننا ساتقان... پىششىقلاش رايونىدىكى ھەربىر ئىشلەپچىقىرىش لىنىيەسىدە، ئىشچىلار تاغار - تاغار «پوستلۇق» ياڭاقنى تەييار ھەسۇلاتقا ئايلاندۇرۇۋاتاتتى.

«ئەگەر پەقەت پوستلۇق ياڭاقلا ساتسا، دېھقانلار ياڭاق كەسپ زەنجىرىنى ئۆزارتىشنىڭ پايدىسىدىن بەھرىمەن بولالمايدۇ. بىز زامانىۋى ئۈسكۈنە ۋە تېخنىكا ئارقىلىق ياڭاقنىڭ ھەممە يېرىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، بىر تەرەپتىن ئىسراپچىلىق ۋە بۇلغىنىشنى ئازايتساق، يەنە بىر تەرەپتىن ياڭاق بازىرىدا تەمىنلەش ئېھتىياجىدىن ئېشىپ كېتىش مەسىلىسىنى ھەل قىلىپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ھەققىي ئاشۇرۇدۇق» دېدى شىنجاڭ مېۋىچىلىك گۇرۇھى قاغىلىق ياڭاق سودا مەركىزىنىڭ باش دىرېكتورى فېي شىڭخۇا.

مۇخبىرلار سودا مەركىزىدىكى نۇرغۇن ئىشلەمچىنىڭ بەخت دەرياسى كەنتى ھەم ئەتراپتىكى كەنتلەردىن كەلگەندىكىگە دىققەت قىلدى. ئىشلەمچى قۇربانىم سا ھىدايەت مۇخبىرلارغا مۇنداق دېدى: ئىلگىرى ياڭاقنىڭ پوستىنى قولدا ئاقلغاندا، بىر ئادەم بىر كۈندە 100 نەچچە كىلوگرام ياڭاقنى بىر تەرەپ قىلالايتتى، ھازىرقى ئاپتوماتلاشقان ئىشلەپچىقىرىش لىنىيەسىدە بىر كۈندە 1000 توننا ياڭاقنىڭ پوستىنى ئاقلغىلى بولىدۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە پوستى ئاقلنىپ قۇرۇتۇلغان ياڭاقنىڭ رەڭگى بىردەك، سىرتقى كۆرۈنۈشى پاكىز بولىدۇ. فېي شىڭخۇا مۇخبىرلارغا مۇنداق دېدى: ياڭاقنىڭ پوستىدا تاننىن مىقدارى يۇقىرى، پوستىنى ۋاقىتدا ئاقلىمىغاندا، يا-

تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش نەمۇنىدە چىلىرىدىن، يېڭى دەۋردىكى پارتىيەنىڭ شىنجاڭنى ئىدارە قىلىش تەدبىرىنى ئومۇمەيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇش نەمۇنىچىلىرىدىن، سوتسىيالىستىك يادرولۇق قىممەت قارىشىنى ئاڭلىق ئەمەلىيەتتە كۆرسىتىش نەمۇنىچىلىرىدىن، جۇڭخۇا مىللىتى ئورتاق گەۋدىسى ئېڭىنى پۇختا نۇرغۇزۇش نەمۇنىدە چىلىرىدىن بولۇپ، پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىكى ھەر مىللەت خەلقىنى يېتەكلەپ ۋە رىغبەتلەندۈرۈپ، تىرىشىپ ئىنتىپاق - ئىناق، ئاۋات - باي، مەدەنىي بولغان، تەرققىي قىلغان، خاتىرجەم ياشايدىغان، خۇشال - خۇرام ئىشلەيدىغان، ئېكولوگىيەسى ياخشى بولغان يېڭى دەۋردىكى جۇڭگوچە سوتسىيالىستىك شىنجاڭ قۇرۇپ چىقىش ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

چېن چۈەنگو مۇنۇلارنى تەكىتلىدى:

«قاغىنىڭ تەمىگە تەسىر يېتىدۇ؛ ئەگەر پوستىنى خالىغانچە تاشلىۋەتسە، يەر ئاستى سۈيىنى بۇلغايىدۇ. پىششىقلاش كارخانىلىرى ياڭاقنىڭ پوستىدىن تاننىن ئايرىپ، خىمىيە سانائىتى خام ئەشياسى قىلىدۇ. بۇنىڭدىن باشقا، ياڭاق مېغىزى پىششىقلاشتىن چىققان شاكالدىن ئاكتىپلاشتۇرۇلغان كاربون پىششىقلاپ ئىشلەپ، نېفىت ئىشلەپچىقىرىشتىكى ئېقىشنى توسۇش دورىسىغا ئايلاندۇرغىلى بولىدۇ، ھالبۇكى، بۇ ياڭاق شاكىلىنى ئىلگەرى كەنت ئاھالىلىرى يېقىلغۇ قىلاتتى، كۆيدىرۈگەندە ھاۋانى بۇلغايىتتى.

مۇخبىرلارنىڭ ئىگىلىشىچە، «13 - بەش يىل»دىن بۇيان، قاغىلىق ناھىيەسى بىر تۈركۈم ياڭاق پىششىقلاش كارخانىلىرىدىكى كىرگۈزۈپ، ناھىيەدە باشلامچى بولۇش، يېزىدا بازا بولۇش، كەنتتە ھەمكارلىق كوپىراتىپى بولۇشتەك تەرەققىيات ئەندىزىسىنى شەكىللەندۈرۈپ، «1 - كەسىپنى كەينى - كەينىدىن يولغا قويۇش، ياڭاقنىڭ ھەممە يېرىدىن تولۇق پايدىلىنىش»تەك پۈتۈن كەسىپ زەنجىرى سىستېمىسىنى بەرپا قىلغان. 300 مىڭ ئامما ياڭاق ئۆستۈرۈش، پەرۋىش قىلىش، پىششىقلاش، سېتىشنى چۆرىدەپ كىرىمىنى مۇقم ئاشۇرغان، ياڭاق كەسىپى قاغىلىقتىكى ئاممىنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇپ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىدىكى مۇھىم تىرەككە ئايلانغان.

تونۇشتۇرۇلۇشىچە، 2018 - يىلىدىن 2019 - يىلىغىچە قاغىلىق ناھىيەسى 117 مىليون 900 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ياڭاق پىششىقلاپ ئىشلەيدىغان 41 يېزا - كەنت سېخىغا ياڭاق پوستىنى ئاقلاش ئىشلىمەپچىقىرىش لىنىيەسى، ياڭاق يۇيۇش ماشىنىسى، قۇرۇتۇش ئۆيى يۈرۈشلۈك ئۈسكۈنىلىرى، ياڭاق مېغىزىنى دەرىجىگە ئايرىش ماشىنىسى قاتارلىق پىششىقلاش ئۈسكۈنىلىرىنى سېتىۋېلىپ سەپلەپ بەرگەن، 37 يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى كەسىپى ھەمكارلىق كوپىراتىپىغا باغ - ئورمانچىلىق يۇمىلاق تەخسىلىك ھەردىسى (يۈرۈشلۈك تىراكتور)، ئاپتوماتىك ئۆزلەش - تۆۋەنلەش سۈپىسى، شاخ - شۇما ئېزىش ماشىنىسى قاتارلىقلارنى سېتىۋېلىپ سەپلەپ بەرگەن. زامانىۋىدلاشقان ئىشلەپچىقىرىش، پىششىقلاش ئىقتىدارى، ھەمكارلىشىپ تىجارەت قىلىش گەندىزىسى ئارقىلىق ياڭاقنىڭ ھەممە يېرىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، ياڭاقنىڭ قوشۇلما قىممەتتى ئۆستۈرۈلۈپ، ياڭاق مەھسۇلاتلىرىنىڭ بازار رىقابەت كۈچى ۋە تاۋارلىشىش نىسبەتتى ئاشۇرۇلۇپ، ياڭاق كەسىپىنىڭ دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇپ بېيىشىغا تۈرتكە بولۇش ئىقتىدارى يۇقىرى كۆتۈرۈلگەن.

ھەرقايسى جايلار، ھەرقايسى تارماقلار خەلق مەركەز قىلىنغان تەرەققىيات ئىدىيەسىنى مەنئىۋى مەدەنىيلىك بەرپا قىلىشنىڭ پۈتكۈل جەريانىغا سىغدۇرۇشتە چىڭ تۇرۇپ، ئاممىۋى خاراكتېرلىك مەنئىۋى مەدەنىيلىك بەرپا قىلىش پائالىيەتلىرىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ماھىيەتلىك مەزمۇنىنى ئۈزلۈكسىز بېيىتىپ، ساھەسىنى كېڭەيتىپ، نەتىجە - نۇنۇمنى ئۆستۈرۈپ، ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىنى بەرپا قىلىش نەتىجىلىرىنى ئورتاق يارىتىش، ئۇنىڭدىن ئورتاق بەھرىدىلىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشى كېرەك. پارتىيەنىڭ مەنئىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، تەڭ تۇتۇپ ئورتاق باشقۇرۇپ، ماس ئالغا سىلجىتىپ، بىرىكمە كۈچ شەكىللەندۈرۈپ، مەنئىۋى مەدەنىيلىك بەرپا قىلىش پائالىيىتىنىڭ سۈپىتى ۋە سەۋىيەسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشى كېرەك.

ئامىنە مامۇت:

كۈنلىرىمىز ياخشىلاندى، غەيرىتىمىز تېخىمۇ ئاشتى

مېنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىش ھېكايەم

□ پۈتۈن تاراتقۇ مۇخبىرىمىز لى لىن

«مەن ھازىر پۈتۈن ۋۇجۇدۇم كۈچكە تولغاندەك ھېس قىلىۋاتىمەن!» سىرتقا چىقىپ ئىشلەمچىلىك قىلىپ پۇل تېپىش ئامىنە مامۇتنىڭ غەيرىتىنى ئاشۇردى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ يىل ئائىلىمىزنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 10 مىڭ يۈەنگە يېقىنلىشىپ، يىللاردىن بۇيانقى ئەڭ كۆپ بىر يىل بولدى.

«9 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن 11 - ئاينىڭ باشلىرىغىچە بىز پاختا تەرەدۇق، يېقىندا دا چىلان ئۇزۇۋاتىمىز، ئىزچىل بىكار تۇرمىدۇق.» 37 ياشلىق ئامىنەنىڭ سۆزلىرىدىن مول ھوسۇل شادلىقى چىقىپ تۇراتتى.

ئامىنە ئاۋات ناھىيەسىنىڭ غورۇچۇل بازىرى قۇمبۇلاق كەنتىنىڭ كەنت ئاھالىسى. بۇ كەنت نەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ شىمالىي گىرۈكىگە جايلاشقان بولۇپ، يېرى ئۈنۈمەسىز، ئاددىي كۆپ، يېرى ئاز ئىدى. «بىر ئائىلىدە تۆت جان، ئالتە مو يېرىمىز بار، ئىلگىرى پۈتۈنلەي يەر تېرىشقىلا تايىناتتۇق.» ئامىنە مۇنداق دېدى: ئالدىنقى بىر قانچە يىلدا پۇل تېپىش يوللىرى ئاز بولغاچقا، كۈنلىرىمىز غورىگىل ئۆتەتتى، 2014 - يىلى ئارخىپ تۇرغۇزۇلۇپ كارتا بېجىرىلگەن نامرات ئائىلە قاتارىغا كىرگۈزۈلدىق. 2017 - يىلى ئېرىم نۇرغۇن موللتوخى تېرىقچىلىق قىلىۋاتقاندا گېھىياتسىزلىقتىن يارىلىنىپ، ئوڭ بىلىكى ئۇۇۋۇپ سۇنۇپ كەتتى، شۇنىڭدىن ئېتىبارەن ئېغىر جىسمانىي گەمگەك بىلەن شۇغۇللىنالمايدىغان بولدى، پۈتۈن ئائىلىنىڭ ئېغىر يۈكى يالغۇز مېنىڭ زىممەمگە يۈكلەندى.

«ئۆيدىكى ھەممە پۇلنى ئېرىمنىڭ كېسىلىنى داۋالىتىشقا ئىشلەتتۇق، ئائىلىمىز تېخىمۇ نامراتلىشىپ كەتتى.» «ئاشۇ كۈنلەرنى تىلغا ئالغاندا ئامىنە ئىنتايىن مەيۈسلەندى. «پارتىيەنىڭ ياخشى سىياسىتى مېنى تۇرمۇشقا نىسبەتەن يەنە بىر قېتىم ئۈمىدكە ئىگە قىلدى.» پارتىيەنىڭ ياخشى سىياسىتى تىلغا ئېلىنىشى بىلەن، ئۇنىڭ كۈلكىسى تېزلا ئەسلىگە كېلىپ، پىششىق بىلىدىغانلىرىنى توختىماي سۆزلەپ كەتتى: ئىككى بالام مەجبۇردىيەت ماڭارپىنى قوبۇل قىلىۋاتىدۇ، ئوقۇش پۇلى تاپشۇرمايمىز؛ ھۆكۈمەت يېڭى ئۆي سېلىشىمىزغا ياردەم بەردى، ھويلىمىزنى ئوڭشاپ بەردى، يەنە قوتان سېلىپ بەردى، 2017 - يىلى يەنە 20 تۇياق نامراتلارنى يۆلەش قويى ۋە يەم - خەشەك تارقىتىپ بەردى، مەن ئۆزۈم يەنە ئون تۇياق نامراتلارنى يۆلەش قوينى ۋاكالىتەن باقتىم، بىر يىل ماپەينىدە، بۇ قويلار كۆپىيىپ 41 بولدى؛ 2018 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا مەن 30 تۇياق قوينى سېتىۋېتىپ، ئىككى كالا باقتىم. ئامىنە ئاق كۆڭۈل، ئىشچان ئايال. 2018 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىشىلىرى نازارىتىنىڭ قۇمبۇلاق كەنتىدە تۇرۇشلۇق «ئەلرايىنى بىلىش، ئەلگە نەپ يەتكۈزۈش، ئەلنى مايىل قىلىش» خىزمەت گەرتىتىنىڭ ئەترەت باشلىقى، 1 - شۇجى ياك چىياڭخۇا مۇنداق تونۇشتۇردى: ئامىنەنىڭ ئۇلگە كۆرىنىپ يېتەكلىشى بىلەن، بۇ يىل كەنت ئاھالىلىرىنىڭ سىرتقا چىقىپ ئىشلەمچىلىك قىلىش ئاكتىپلىقى مىسلىسىز يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. ھازىرغا قەدەر، پۈتۈن كەنتتىن سىرتقا چىقىپ ئىشقا ئورۇنلاشقان خادىملار سانىدا يېڭى رېكورت يارىتىلىپ، 514 كىشىگە يەتتى، بۇ، پۈتۈن كەنتتىكى ئەمگەك كۈچىنىڭ %70نى ئىگىلەيدۇ؛ سىرتقا چىقالمايدىغان كەنت ئاھالىلىرى كەنتتە ئەمەن ئۆي سېلىش، يېزا - كەنت يوللىرى قۇرۇلۇشى قاتارلىق ئىشلار بىلەن شۇغۇللاندى، مۇشۇنداق قىلىپ پۈتۈن كەنتتىكىلەرنىڭ كىرىمى زور دەرىجىدە ئاشتى.

نامراتلىقتىن قۇتۇلغاندىن كېيىن ئامىنە يەنە بېيىش يولىغا قاراپ ئاتلانماقچى بولدى. بۇ يىل، ئامىنە بىلەن ئېرى ئىشى تەقسىم قىلىۋېلىشتى، ئېرى ئۆيىدە مەخسۇس باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىپ، بالىلارنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئالىدىغان بولدى، ئۇ كەنتتىدىكى باشقا تۆت كىشى بىلەن كېۋەز تېرىيدىغان چوڭ ئائىلە ئۈچۈن 300 مو كېۋەزلىكنى باشقۇرۇپ پەرۋىش قىلىپ بېرىدىغان بولدى، ھەر مو يەردىن 180 يۈەن كىرىم قىلغىلى بولاتتى، ھېسابلاپ كۆرگەندە، كىشى بېشىغا 10 مىڭ يۈەن ئەتراپىدا كىرىم قىلغىلى بولاتتى.

ئون نەچچە كۈن ئىشلىگەندىن كېيىن ئامىنە ئۇيۇقسىز كەنتكە قايتىپ كەلدى. باشقىلارنىڭ خىيالىغا كەلمىگىنى شۇكى، بۇ قېتىم ئۇ ئائىلە تۇرمۇشىنى بېغىباشتىن ئورۇنلاشتۇردى: ئۇ كەنتتىكى باقمىچىلىق ھەمكارلىق كوپىراتىپى بىلەن ئۈچ يىللىق ھاۋالىلىك باشقۇرۇش كېلىشىمى ئىمزا لاپ، يېرىنى ئوبوروت قىلدى، بالىلىرىنى ئاتا - ئانىسىنىڭ خەۋەر ئېلىشىغا تاپشۇردى، ئۇ ئېرى بىلەن بىرلىكتە يەر باشقۇرۇشقا بارماقچى بولدى. ئەسلىدە، ئۇ ئائىلىسىنىڭ كىرىم ھېساباتىنى تەپسىلىي ھېسابلاپ چىققانىدى؛ يەر باشقۇرۇش ئارقىلىق، ئۇ بەش ئايدىلا 10 مىڭ يۈەن ئەتراپىدا كىرىم قىلالايدىكەن، بۇ يەنە 9 - ئايدىن كېيىنكى پاختا تېرىشتىن قىلىندىغان كىرىمگە تەسىر كۆرسەتمەيدىكەن؛ يەر باشقۇرىدىغان بىر كەنت ئاھالىسى كېسەل سەۋەبىدىن ئىستېپا بەرگەنلىكتىن، ئۇ ئېرىنى بىللە ئىشلەمچىلىك قىلىشقا ئېلىپ كەلدى، بۇنداق بولغاندا بىر - بىرىنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىپلا قالماي، ئائىلىسىنىڭ كىرىمىمۇ كۆپەيتتى.

پىكىر يولى ئۆزگىرىۋېدى، بېيىش يولى تېخىمۇ كېڭەيدى. ھازىر، ئۇ ئېرى بىلەن 120 مو يەردىكى كېۋەزلىكنى پەرۋىش قىلىش ۋەزىپىسىنى تاماملىدى، يەنە بىرلىكتە پاختا تەردى، چىلان ئۇزدى. «مەن ھەر كۈنى 90 كىلوگرامدىن 110 كىلوگرامغىچە پاختا تېرىيمەن، ئېرىم ھەر كۈنى 50 - 60 كىلوگرام پاختا تېرىيدۇ، بىر كىلوگرام پاختا تەرسەك، بىر كوي سەككىز مو كىرىم قىلالايمىز.» ئامىنە بارمىقىنى يۈكۈپ مۇنداق ھېسابات قىلدى: قوي، كالىلارنى ھاۋالىلىك بېقىش، يەرنى ئوبوروت قىلىشتىن كىرگەن كىرىمىنى قوشساق، بۇ يىل ئائىلىمىزنىڭ كىرىمى 40 نەچچە مىڭ يۈەن بوپتۇ. «ئومۇميۈزلۈك ھاللىق سەۋىيەگە يېتىشتە، ئائىلىمىزمۇ ئارقىدا قالسا بولمايدۇ!» دېدى ئامىنە پەخىرلەنگەن ھالدا.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىشلىرى نازارىتىنىڭ قۇمبۇلاق كەنتىدە تۇرۇشلۇق «ئەلرايىنى بىلىش، ئەلگە نەپ يەتكۈزۈش، ئەلنى مايىل قىلىش» خىزمەت گەرتىتىنىڭ ئەترەت باشلىقى، 1 - شۇجى ياك چىياڭخۇا مۇنداق تونۇشتۇردى: ئامىنەنىڭ ئۇلگە كۆرىنىپ يېتەكلىشى بىلەن، بۇ يىل كەنت ئاھالىلىرىنىڭ سىرتقا چىقىپ ئىشلەمچىلىك قىلىش ئاكتىپلىقى مىسلىسىز يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. ھازىرغا قەدەر، پۈتۈن كەنتتىن سىرتقا چىقىپ ئىشقا ئورۇنلاشقان خادىملار سانىدا يېڭى رېكورت يارىتىلىپ، 514 كىشىگە يەتتى، بۇ، پۈتۈن كەنتتىكى ئەمگەك كۈچىنىڭ %70نى ئىگىلەيدۇ؛ سىرتقا چىقالمايدىغان كەنت ئاھالىلىرى كەنتتە ئەمەن ئۆي سېلىش، يېزا - كەنت يوللىرى قۇرۇلۇشى قاتارلىق ئىشلار بىلەن شۇغۇللاندى، مۇشۇنداق قىلىپ پۈتۈن كەنتتىكىلەرنىڭ كىرىمى زور دەرىجىدە ئاشتى.

^[1] نومۇر: ئېلان باشقارمىسى: 5859783، تارقىتىش مەركىزى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ يىللىق باھاسى: 336، يۈەن، ئايلىق باھاسى: 28، يۈەن، پارچە باھاسى: بىر يۈەن (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102)